

OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE W GÓRACH WYSOKICH - AZJA

1973 r. – Hindukusz Wysoki (Afganistan)

- **Noszak** (7492 m n.p.m.) – I zimowe wejście na siedmiotysięcznik, 13.02.1973 r., (+Andrzej Zawada), wyprawa działała w okresie od 21.01 ÷ 21.02.1973 r.

W wyprawie, pod kierownictwem Andrzeja Zawady, udział wzięli:

Mirosław Budny, Benon Czechowski, Ryszard Dmoch, Marek Fijałkowski, Wojciech Jedliński, Jan Koisar – lekarz, Jacek Mierzejewski, Tadeusz Piotrowski, W. Leszek Woźniak.

Działając wraz z Andrzejem Zawadą zdobył, w pionierskiej zimowej wyprawie, najwyższy szczyt Hindukuszu Afgańskiego, czym ustanowili światowy rekord jakościowy, gdyż szczyt ten stał się pierwszym szczytem powyżej 7 tys. M n.p.m., zdobytym zimą. Tym samym wyprawa ta zapoczątkowała nową dyscyplinę – zdobywanie najwyższych szczytów świata zimą (*himalaizm zimowy*), co na długi czas stało się polską specjalnością, zwłaszcza w odniesieniu do szczytów 8-tysięcznych.

1974 r. –Himalaje (Nepal)

- **Lhotse** (8511 m n.p.m.) – udział w wyprawie, bez wejścia (21.10-30.12.1974)

W wyprawie na Lhotse, pod kierownictwem Andrzeja Zawady, udział wzięli:

Bohdan Jankowski – zastępca kierownika, Mirosław Wiśniewski – kierowca, Ryszard Szfirski – drugi kierowca, Jan Koisar – lekarz, Anna Czerwińska, Andrzej Heinrich, Piotr Jasiński, Marek Kowalczyk, Wojciech Kurtyka, Tadeusz Piotrowski, K. Jacek Rusiecki, Jan Stryczyński, ekipa filmowa: Stanisław Latało, Jerzy Surdel, Wojciech Tędziagolski.

Wyprawa na Lhotse (8511 m n.p.m.), pomimo nie osiągnięcia wierzchołka, była ważna ze względu na osiągniętą wówczas rekordową wysokość zimową ok. 8250 m (Andrzej Zawada i Andrzej Heinrich, 25 grudnia 1974). 17 grudnia, w trakcie jednego z odwrotów w trzyosobowym zespole, w którym T.P. był najsilniejszym alpinistą, na wysokości ok. 7000 m, zmarł filmowiec Stanisław Latało. Sprawa ta na kilka lat odsunęła T. Piotrowskiego od głównego środowiska wspinaczkowego i wypraw narodowych ze względu na kontrowersyjną decyzję PZA.

1978 r. – Hindukusz, (Pakistan)

- **Tirich Mir East** (7692 m n.p.m.) – nowa droga wschodnią granią, 17.07-10.08.1978 r., (na wierzchołku stanęli: Jerzy Kukuczka, Tadeusz Piotrowski, Michał Wroczyński, Miro Stebe, Jerzy Ożóg, Vinko Barcic, Janez Sustersic, Matjaz Veselko)
- **Bindu Ghul Zom** (6340 m n.p.m.) – granią zachodnią, 17.07-10.08.1978 r., (J. Kukuczka)

W wyprawie na Tirich Mir i Bindu Ghul Zom, pod kierownictwem Stanisława Rudzińskiego, udział wzięli:

Eugenisz Kołodziejczyk – lekarz, Anna Teresa Pietraszek – filmowiec, Vinko Barcic, Jan Janowski, Bernard Koisar, Jerzy Kukuczka, Jan Majchrowicz, Jerzy Ożóg, Paweł Pallus, Tadeusz Piotrowski, Stanislav Sikonja, Miro Stebe, Janez Sustersic, Matjaz Veselko, Michał Wroczyński.

1979 r. – Karakorum Haramosh, (Pakistan)

- **Rakaposhi** (7788 m n.p.m.) – II wejście szczytowe, nowa droga, pñ.-zach. granią, 03-07.05.1979 r., (T.P., Ryszard Kowalewski, M. Sher Khan z Pakistanu – I zespół, Andrzej Bieluń, Jacek Gronczewski, Jerzy Tillak – II zespół, Anna Czerwińska, Krystyna Palmowska – III zespół)

W wyprawie, pod kierownictwem Ryszarda Kowalewskiego, udział wzięli:

Anna Czerwińska, Krystyna Palmowska, Andrzej Bieluń, Jacek Gronczewski – lekarz, Tadeusz Piotrowski, Jerzy Tillak, M. Sher Khan (Pakistan)

Wejścia szczytowe: 01 lipca: Ryszard Kowalewski, Sher Khan, Tadeusz Piotrowski, 02 lipca: Andrzej Bieluń, Jacek Gronczewski, Jerzy Tillak, 05 lipca: Anna Czerwińska, Krystyna Palmowska

1980 r. – Himalaje, Karakorum Hispar Muztagh, (Pakistan)

- **Distaghil Sar East** (7700 m npm.) – I wejście, płd.-zach ścianą, szczyt zdobyto 26.07.1980 r. (cały zespół)
- **Yazghil Dome** (7440 m npm.) – I wejście, szczyt zdobyto 25.07.1980 r.

W wyprawie, pod kierownictwem Ryszarda Kowalewskiego, udział wzięli: Jacek Gronczewski – lekarz, Andrzej Bieluń, Jerzy Tillak, Tadeusz Piotrowski
Wyprawa w czasie dwóch tygodni działalności górskiej, w zespole pięcioosobowym, zdobyła dwa dziewicze siedmiotysięczniki stając w komplecie na obu wierzchołkach.
Czas trwania wyprawy: 10-28.07.1980 r.

1981 r. – Himalaje Garhwalu, Himalaje Manaslu (Indie, Nepal)

- **Dunagiri** (7066 m npm.) – bez wejścia,

W wyprawie na Dunagiri, pod kierownictwem Eugeniusza Temłaka udział wzięli: Andrzej Agres, Andrzej Bieluń, Jan Chmielewski, Waldemar Falczyński, Walenty Fiut, Janusz Jaworski, Mieczysław Kwapich, Jan Kwiatkoń, Tadeusz Piotrowski, Eugeniusz Temlak, Jerzy Tillak, Michał Wroczyński, Włodzimierz Ziółkowski.

- Rekonesans pod Api wraz z Andrzejem Bieluniem

1982 r. – Himalaje Wysokie, (Pakistan)

- **Nanga Parbat** (8125 m npm.) – udział w wyprawie Karla Herrlighoffera (Niemcy), próba wytyczenia nowej drogi płd. wsch. filarem w ścianie Rupal do wys. 7950 m w zespole polsko-niemiecko-szwajcarskim (z najwyższego obozu dwaj wspinacze (T.P. i Schorsch Ritter) sprowadzali trzeciego, tj. wspinacza szwajcarskiego (Ueli Bühler), który próbował za wszelką cenę iść dalej i po biwaku bez sprzętu wymagał pomocy, (08.07 ÷ 25.08.1982 r.)

W międzynarodowej wyprawie na Nanga Parbat, pod kierownictwem prof. dr Karla Herrlighoffera, udział wzięli:

Andrzej Bieluń, Tadeusz Piotrowski (Polska), Doris Kustermann, Georg Ritter, Harthmut Münchenbach, Valentin Demmel, Jorg Rosenkranz, Joachim Zeitz (Niemcy), Ueli Bühler (Szwajcaria), Nadir (Pakistan)
Czas trwania ekspedycji: koniec czerwca – koniec sierpnia 1982 r.

Trasa wyprawy: Rawalpindi, Gilgit, Industal, Astortal, Astor, Rampur Tarishing, Rupal, Weidenplatz, morena lodowca Bazhin – obóz bazowy

- Rekonesans pod Himalchuli wraz z Andrzejem Bieluniem

1983 r. – Himalaje Manaslu, (Nepal)

- **Himalchuli** (7893 m npm.) – wiosna, bez wejścia,

W wyprawie na Himalchuli, pod kierownictwem Tadeusza Piotrowskiego, udział wzięli: Andrzej Bieluń, Wojciech Jedliński, Ryszard Kowalewski, Jacek Gronczewski
Trasa wyprawy: Kathmandu-Cyanglita-Seti Ghat-Tarku Ghat-Phalesangu-Bara Pokhari-Base Camp.
Ze względu na złe warunki pogodowe i zbyt mało czasu wyprawa nie zakończyła się sukcesem.

- **Api Wierzchołek Główny** (7132 m npm) – I zimowe wejście, płn. zach grań, (Andrzej Bieluń, Tadeusz Piotrowski), (12.12.1983-05.01-1984 r.)

W wyprawie na Api, pod kierownictwem Tadeusza Piotrowskiego, udział wzięli: Andrzej Bieluń, Jacek Gocyla, Wojciech Jedliński, Ryszard Kowalewski, Marek Rudnicki - lekarz, Eugeniusz Skurowski, Zbigniew Terlikowski. Andrzej Bieluń zaginął po osiągnięciu szczytu.
Trasa wyprawy: Nepalganj, Dadeldhura, Darchula, Mai, Api-Khola, Base Camp
Wejście szczytowe: 24 grudnia 1983 r.

1985 r. – Himalaje Wysokie, (Pakistan)

- **Nanga Parbat** (8125 m n.p.m.) – nowa droga płd. wsch. filarem w ścianie Rupal w zespole polsko-meksykańskim doprowadzona do szczytu, wyprawa Klubu Krakowskiego była kontynuacją wyprawy K. Herrlighoffera z 1982 r. (T.P. bez wejścia),

W polsko-meksykańskiej wyprawie na Nanga Parbat, pod kierownictwem Pawła Mularza, udział wzięli:

Elsa Avila, Carlos Carsolio (Meksyk), Marian Bała, Mikołaj Czyżewski, Andrzej Heinrich, Paweł Kalmus, Jerzy Kukuczka, Sławomir Łobodziński, Tadeusz Piotrowski, Adam Potoczek, Andrzej Samolewicz, Wojciech Szymandera.

Na szczycie 13.07.1985 r. stanęli: Carlos Carsolio, Andrzej Heinrich, Jerzy Kukuczka, Sławomir Łobodziński. W czasie akcji górskiej zginął w lawinie Piotr Kalmus.

- Rekonesans z Andrzejem Bieluniem pod Ultar, cel planowanej wyprawy

1986 r. – Karakorum, Baltoro, (Pakistan Sinkiang)

- **K-2** (8611 m n.p.m.) płd. ściana, tzw. Drogą T. Piotrowskiego – nowa droga środkiem południowej ściany, znana dziś jako *Polish Line* (J. Kukuczka) podczas udziału w wyprawie Karla Herrlighoffera (Niemcy), 03-08.07.1986 r.

W międzynarodowej wyprawie na Nanga Parbat, pod kierownictwem prof. dr Karla Herrlighoffera, udział wzięli m.in.:

Jerzy Kukuczka, Tadeusz Piotrowski (Polska),

8 lipca 1986, ok. godz. 18:30, po 5 dniach wspinaczki, stanęli na wierzchołku K2 po zdobyciu środka południowej ściany nową drogą (zwaną dziś *Polish Line*, dotąd nie powtórzoną w całości). Do ataku szczytowego – po biwaku na wys. ok. 8200 m, gdzie skończył im się gaz do palnika – w obawie przed zmrokiem ruszyli na lekko, bez śpiworów puchowych i namiotu. Podczas zejścia – zwykłą drogą, na której niżej znajdują się obozy innych wypraw – w pogarszającej się pogodzie musieli jeszcze dwukrotnie biwakować, na wysokości ok. 8300 i 7900 m, mając już tylko cienką płachtę biwakową, w dodatku pozbawieni jedzenia i picia. Niedługo po wyruszeniu z drugiego biwaku, wskutek awarii raków wspinaczkowych, na zalodzonej odcinku, tuż poniżej zwieńczenia *Żebra Abruzzów*, spadł wprost na partnera, który nie był w stanie go zatrzymać przed dalszym upadkiem w przepaść.

Opracowała Danuta Piotrowska